

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8957/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 573, ป.พ.พ. มาตรา 797

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 ผู้เช่าซื้อผิคนัดชำระค่าเช่าซื้อสามงวดติดกัน และโจทก์ยังมิได้บอกเลิกสัญญา การที่จำเลยที่ 2 ผู้ค้าประกันนำรถยนต์ที่เช่าซื้อส่งคืนแก่โจทก์ แม้ตามสัญญาเช่าซื้อไม่มีข้อกำหนดให้สิทธิผู้ค้าประกันบอกเลิกสัญญาโดยการคืนรถและตามหนังสือแสดงเจตนาคืนรถและตรวจสอบสภาพรถมีข้อความว่า ข้าพเจ้าประสงค์ขอคืนรถยนต์คันที่เช่าซื้อให้ผู้ให้เช่าซื้อเพื่อดำเนินการตามสัญญาเช่าซื้อต่อไป จะมีเพียงลายมือชื่อจำเลยที่ 2 ลงในช่องผู้มอบรถ โดยไม่ปรากฏลายมือชื่อจำเลยที่ 1 ก็ตาม เมื่อการส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนเพื่อเลิกสัญญาตาม ป.พ.พ. มาตรา 573 มิใช่กิจการเฉพาะตัวที่จำเลยที่ 1 ต้องกระทำด้วยตนเองและจำเลยที่ 2 ไม่เคยให้การปฏิเสธมาก่อนว่า จำเลยที่ 2 นำรถยนต์ที่เช่าซื้อมาส่งมอบคืนแก่โจทก์โดยพลการปราศจากความยินยอมของจำเลยที่ 1 ซึ่งการเป็นตัวแทนนั้นจะเป็นโดยแต่งตั้งแสดงออกชัดหรือโดยปริยายก็ย่อมได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 797 วรรคสอง จำเลยที่ 2 ผู้ค้าประกันจึงเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1 ผู้เช่าซื้อซึ่งผิคนัดบอกเลิกสัญญาด้วยส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ สัญญาเช่าซื้อจึงเลิกกันโดยชอบและโจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคาได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชำระเงิน 250,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 2 ให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงิน 28,800 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 15 ต่อปี หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระให้จำเลยที่ 2 ชำระหนี้แทนไม่เกิน 18,000 บาท เท่านั้น กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนเท่าทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดีค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าขาดราคา 150,000 บาท และร่วมกันใช้ค่าขาดประโยชน์ 28,800 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2555 จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ไปจากโจทก์ ในราคาเช่าซื้อ 628,216.54 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตกลงชำระค่าเช่าซื้อ 72 เดือน เดือนละ 8,725.23 บาท และค่าภาษีมูลค่าเพิ่มเดือนละ 610.77 บาท รวมชำระค่าเช่าซื้อเดือนละ 9,336 บาท งวดแรกชำระวันที่ 5 สิงหาคม 2555 งวดต่อไปชำระภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน มีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกัน

จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อเพียง 13 งวด ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2556 รวมเป็นเงิน 113,427.99 บาท หลังจากนั้นผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ 14 ซึ่งต้องชำระวันที่ 5 กันยายน 2556 เป็นต้นมา วันที่ 9 ธันวาคม 2556 จำเลยที่ 2 ส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนโจทก์ โจทก์นำไปขายทอดตลาดได้เงิน 316,000 บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยที่ 2 ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า โจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคารถยนต์ที่เช่าซื้อจากจำเลยทั้งสองหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า จำเลยที่ 1 ผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ 14 ประจำวันที่ 5 กันยายน 2556 และโจทก์ยังมิได้บอกเลิกสัญญาต่อจำเลยที่ 1 ต่อมาวันที่ 9 ธันวาคม 2556 จำเลยที่ 2 ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ แม้ตามหนังสือแสดงเจตนาคืนรถและตรวจสภาพรถซึ่งมีข้อความว่า ข้าพเจ้าประสงค์ขอคืนรถยนต์คันที่เช่าซื้อให้ผู้ให้เช่าซื้อเพื่อดำเนินการตามสัญญาเช่าซื้อต่อไป จะมีเพียงลายมือชื่อจำเลยที่ 2 ลงชื่อในช่องผู้มอบรถ โดยไม่ปรากฏลายมือชื่อจำเลยที่ 1 ก็ตาม แต่เมื่อไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 2 ผู้ค้าประกันซึ่งต้องผูกพันร่วมชำระหนี้แทนจำเลยที่ 1 ผู้เช่าซื้อซึ่งผิดนัดนำรถยนต์ไปส่งคืนโจทก์โดยปราศจากความรู้เห็นยินยอมของจำเลยที่ 1 ประกอบกับการส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนเพื่อเลิกสัญญา มิใช่กิจการเฉพาะตัวที่จำเลยที่ 1 ต้องกระทำด้วยตนเอง จำเลยที่ 1 อาจมอบหมายให้จำเลยที่ 2 หรือบุคคลใดส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนแก่โจทก์ได้ทั้งสิ้นดังนั้น แม้สัญญาเช่าซื้อและสัญญาค้ำประกันจะมีได้ระบุให้ผู้ค้าประกันมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยการคืนรถได้ แต่เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่เคยให้การปฏิเสธมาก่อนว่า จำเลยที่ 2 นำรถยนต์ที่เช่าซื้อมาส่งมอบคืนแก่โจทก์โดยผลการปราศจากความยินยอมของจำเลยที่ 1 ข้อเท็จจริงจึงเชื่อได้ว่า จำเลยที่ 2 ผู้ค้าประกันเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1 ผู้เช่าซื้อส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนให้แก่โจทก์เพื่อเลิกสัญญา สัญญาเช่าซื้อจึงเป็นอันเลิกกันโดยชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 573 เพราะเหตุผู้เช่าซื้อซึ่งผิดนัดเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญา และโจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคาตามสัญญาเช่าซื้อ ข้อ 14 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยว่า โจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดราคาได้นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย แต่ค่าขาดราคาซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค 2 กำหนดมา 150,000 บาท นั้น เมื่อคำนึงถึงราคาเงินสดของรถยนต์เช่าซื้อ ค่าเช่าซื้อที่จำเลยที่ 1 ได้ชำระมาแล้ว และเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดแล้ว ค่าขาดราคาดังกล่าวเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินส่วน เห็นสมควรกำหนดให้เป็นเงิน 92,000 บาท ฎีกาของจำเลยที่ 2 ฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าขาดราคา 92,000 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ประทุมพร กำเหนิดฤทธิ์ · โชคชัย รุจินินนาท · สิทธิพร บุญฤทธิ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8957/2568>